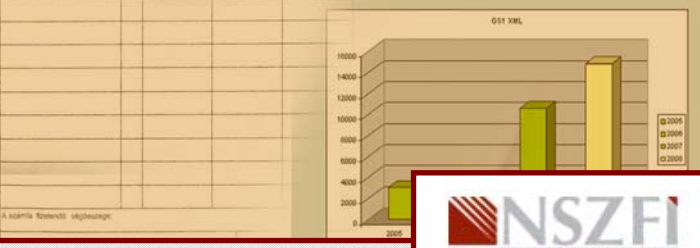
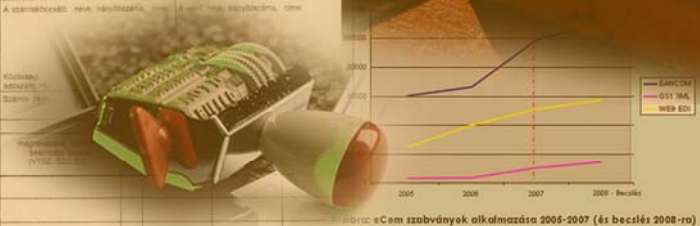
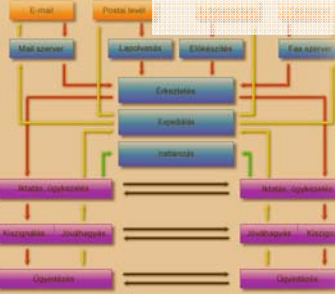

Papp Eszter
Billentyűkezelés IV. Az ú, x, ü, w,
ű, q betűk

A követelménymodul megnevezése:
Gépírás és iratkészítés

A követelménymodul száma: 1617-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-005-50

BILLENTYŰKEZELÉS IV. AZ Ú, X, Ü, W, Ű, Q BETŰK

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Előfordult már Önnel, hogy el kellett intéznie valamilyen hivatalos ügyet és hosszasan várakoznia kellett? Bosszankodott már üzletben, gyógyszerárban a hosszú idejű sorban állás miatt? Majd megállapította, hogy ezek a körülmények az ottani alkalmazott számítógép-kezelési gyakorlatlansága miatt alakultak ki. Látta, hogy a számítógép billentyűzetét csak két ujjal kezelte, és nagyon lassan találta meg a soron következő billentyűt, illetve sokszor javított az adatbevitel közben. Ilyenkor milyen gondolatok jártak az Ön fejében? Ön mint munkavállaló szeretné ezt a helyzetet elkerülni?

Ha az alábbi gyakorlatsorokat az útmutatások szerint elvégzi, elkerülheti, hogy a munkahelyén feleslegesen sok időt töltsön a számítógépes adatbevitellel.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A mindennapjainkba beférkőzött a számítógép. Van, aki a munkájához használja, van, aki a tanulmányaihoz, van, aki játszik rajta, van, aki kapcsolatot tart a szeretteivel stb., tehát sokan és sokféle célból használjuk. Ahhoz, hogy hatékonyan dolgozzunk vele, vagy a kívánt információhoz minél rövidebb idő alatt hozzájussunk, a betűk keresgélése helyett a gondolataink megfogalmazására koncentrálhassunk, szükség van a minél könnyebb és a lehető leggyorsabb adatbevitelre. Ennek a leghatékonyabb módja a tízujjas vakírás. Mit is jelent ez?

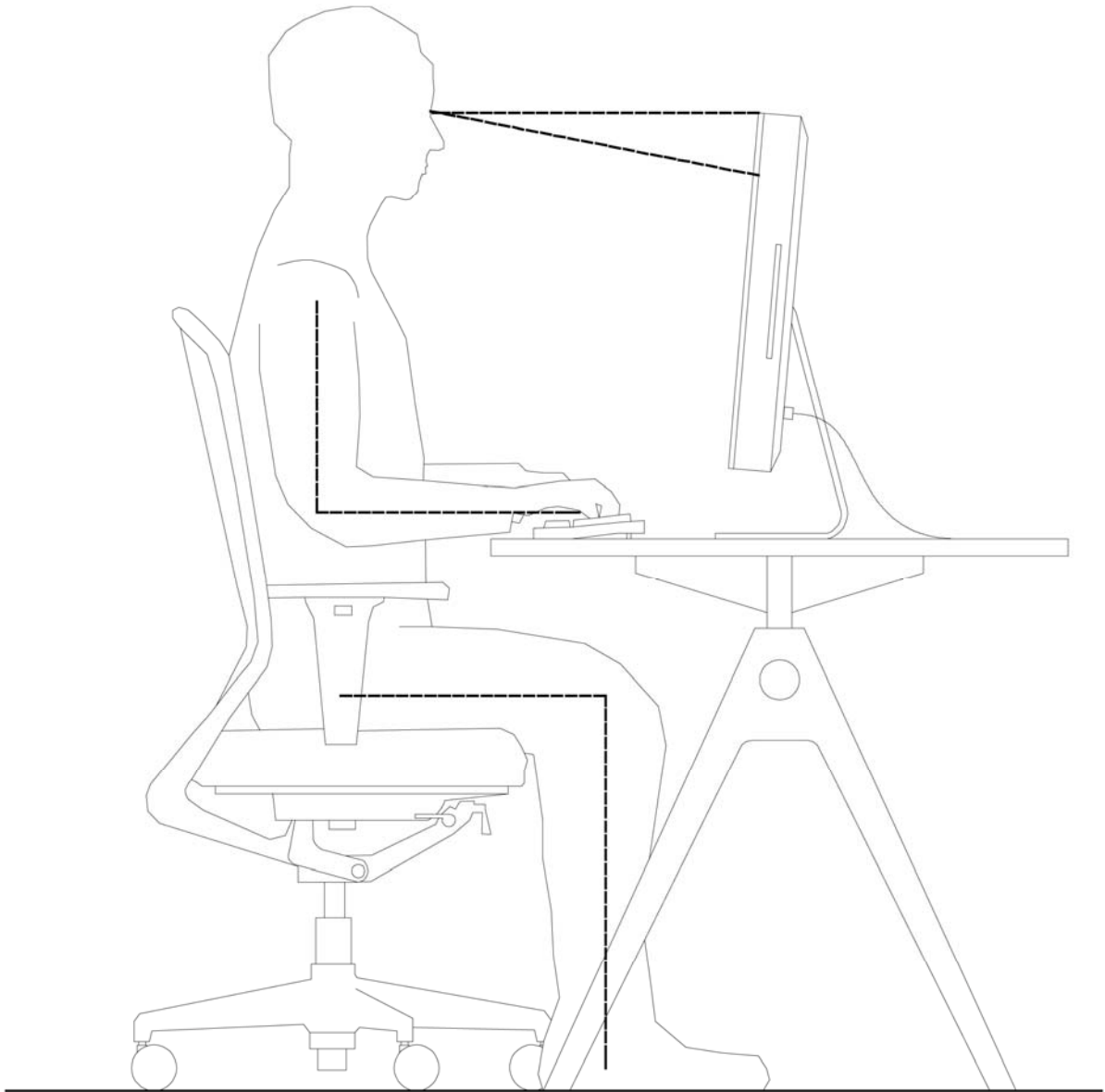
A tízujjas vakírás lényege, hogy az adatbevitelt végző személy ujjai az alaptartásból – az asdf-jklé billentyűkről – meghatározott rend szerint felfelé, lefelé és oldalt nyúlnak a billentyűk leütésére. A rendszeres, kitartó gyakorlás után az ujjak mozgása automatikussá válik, így érhető el, hogy szinte hibátlanul egyre gyorsabban és könnyebben kezeli az adatbevitelt végző személy a billentyűzetet.

A tízujjas vakírással tehát időt lehet megtakarítani, mert az eleinte percenként 40–50 karakter leütése után a kitartó gyakorlással el lehet érni a 100–120 karaktert. Ekkor már automatikusan kezeli a billentyűket, az úgymond pötyögve írók itt megállnak sebességben. A tízujjas vakírás technikáját használóknak folyamatosan emelkedik a teljesítménye, elérheti a percenként 300–350 karaktert, természetesen a nemzetközi gépíróversenyeken ennek a duplájánál is többet írnak az élmezőnyben, kihasználva a szövegszerkesztő program előnyeit.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Mire van szüksége a munka elkezdéséhez?

1. *Célkitűzés:* Már csak hat betűt kell megtanulnia, és minden szöveget le tud írni. Képzeld el magát, amint a billentyűre nézés nélkül széleseben, hibátlanul gépel. A cél előtt már nem szabad megtorpanni, mert nemcsak elindulni kell, hanem végig is kell menni az úton, hogy a kívánt célt elérjük.
2. *Munkakörnyezet:* Az alábbi testtartás felvételéhez megfelelő magasságú számítógépasztal és állítható magasságú háttámlás szék.

1. ábra. A helyes testtartás a számítógépes munkavégzés közben

3. *Munkaeszköz:* az alábbi elrendezésű billentyűzettel, korszerű szövegszerkesztő programmal rendelkező számítógép.

2. ábra. Szabályos elrendezésű billentyűzet¹

4. Elegendő idő, figyelem, pontosság, türelem, kitartás a gyakorlatok leírás szerinti elvégzéséhez. Ne felejtse el, az eredmény a ráfordított munka mennyiségétől és minőségétől függ. A befektetett energia azonban megtérül, mert ujjai szinte automatikusan végzik majd a legtöbb mozdulatot, kevésbé lesz fárasztó az adatbevitel.
 - a) Elegendő idő: Lassabb, egyenletes tempóval írjon, hogy pontos legyen a mozdulata, a billentyű közepét érintse, billentse. A billentyű leütése után alaptartásba térjen vissza az ujjá.
 - b) Figyelem: Betűzve írjon, a másolandó szövegben a soron következő betűt nézze (ezért nevezzük vakírásnak, mert a gépelő nem néz a billentyűzetre, a monitorra is csak akkor, ha a saját gondolatait fogalmazza), hangosan mondja ki (ha nincs egyedül szájmozgással hang nélkül), és egyidejűleg érintse, üsse le a billentyűt.
 - c) Türelem: Adjon időt magának a gyakorlásra.
 - d) Kitartás: Rendszeresen, naponta gyakoroljon.

2. A gyakorlatok feldolgozása

1. Nézze meg a billentyűzettablán az új betű elhelyezkedését. Alaptartásból az alapbetűről indulva érintse az új betű billentyűjét, majd helyezze vissza az ujját az alapbetűre. Ezt addig próbálgassa, amíg biztonsággal a billentyű közepére nem talál, közben a tekintete a billentyűzettablán az új betűn legyen.
2. A betűkapcsolási, szó- és mondatgyakorlatokat betűzve másolja a minta szerint (sortartással). Mindig az éppen következő betűre koncentráljon, ha eltéveszti, ne keseredjen el, folytassa a munkát. Egy-egy szakasz lemásolása után tekintse át, amit írt, a hibákat javítsa.
3. A mondatgyakorlatot két-három sorban történő másolása után időre is lehet írni. Ha pl. 120 karaktert ír le 1 perc alatt, akkor 120 leütés/perc sebességgel ír. A tanulásnak ebben a szakaszában percenként a 70 és 120 karakter közötti eredmény megfelelő.
4. A Játék a betűkkel részben a tanult betűkkel kapcsolatos gondolkodtató feladatot talál, a helyesírási gyakorlatokkal ellenőrizheti helyesírási készségét.

¹ A billentyűzet: Elbert Gyuláné: Információkezelés, Hunfalvy Kiadó, 2007 (lásd a továbbiakban is)

5. A másolási gyakorlatot többféleképpen lehet írni. Először soronként vagy mondatonként két-három sorban gépelni, utána időre másolni, pl. 10 percig. Lehet fordítva, mérni az időt, hány perc alatt tudja lemásolni. (Ha összefüggő a szöveg, enter nélkül másoljon.) Időre írás esetén érdemes kiszámolni, milyen sebességgel írt (az elért karakterek száma/percek száma = 1 percre eső karakterek száma), valamint átnézni, hibátlan-e. Meg tudja nézni hány karaktert írt, ha kijelöli a másolt sorokat, majd a számítógép menüsorán *Eszközök* → *Szavak száma* → *Karakterek száma szóközökkel* után szereplő szám mutatja az elért leütésszámot. Ha kíváncsi munkájának a minősítésére, az alábbi táblázat alapján meg tudja állapítani az elért leütésszám és a hibaszám ismeretében. (Egy szóban, ha több hiba is van, egynek számít.)

Leütés/hiba	Jeles 0,0-0,1%-ig	Jó 0,11-0,2%	Közepes 0,21-0,3%	Elégséges 0,31-0,4%	Elégtelen 0,4%-tól
250	0	0	0	1	2-
335	0	0	1	-	2-
500	0	1	-	2	3-
670	0	1	2	-	3-
750	0	1	2	3	4-
1000	1	2	3	4	5-
1250	1	2	3	4-5	6-
1335	1	2	3-4	5	
1500	1	2-3	4	5-6	7-
1670	1	2-3	4-5	6	7-
1750	1	2-3	4-5	6-7	8-
2000	2	3-4	5-6	7-8	9-
2250	2	3-4	5-6	7-9	10-
2335	2	3-4	5-7	8-9	10-
2500	2	3-5	6-7	8-10	11-

Az elért leütésszámot nézze meg, melyik tartományba esik. Például: 980 leütés/1 hiba = jó. 1 hibával akkor jeles a másolás, ha minimum 1000 a leütésszám.

6. A betűtanulási gyakorlatok elkezdése előtt bemelegítésként ujjtornát végezhet. Először a bal kezével végezze a gyakorlatokat, majd a jobb kezével.

Szorítsa ökölbe a kezét, majd egyenként nyissa ki az ujjait, feszítse ki a tenyerét.
Ismételjen 2x

Nyitott tenyérrel először a mutatóujját próbálja oldalra húzni a hüvelykujja felé, majd a mutatóujját a középső ujjával együtt, s végül a kisujját távolítsa a többitől oldalra.
Ismételjen 2x

Tegye az asztallapra a kezét, egyenként emelje magasra az ujjait, kezdje a bal kéz kisujjával és fejezze be a jobb kéz kisujjával. Ismétljen 2x

Eressze le a karját, kezét, és lazítsa el.

7. A betűtanulás, ill. a számítógépes munkavégzés közben fontos, hogy óránként lazítson. Álljon fel, sétáljon, szemével keressen egy távoli pontot, rövid ideig időzzön rajta a tekintete, mozgassa meg a nyakát, a vállát, a gerincét. Végezze az alábbi gyakorlatokat:

A nyak lazítására:

Hajlítsa a fejét lassan előre, az állával érintse meg a mellkasát. A vállá maradjon laza, leengedett.

Lassan gördítse a fejét oldalra, közben az állát emelje a mennyezet felé, amilyen magasra csak tudja.

Lassan engedje vissza a fejét a kiinduló helyzetbe.

Lassan gördítse a fejét a másik oldalra, állát emelje magasra, amennyire csak tudja.

Lassan engedje vissza a fejét a kiinduló helyzetbe.

Ismételjen 5x.

A nagy kör – a váll és a kar merevségének lazítására:

Ülve helyezze mindkét tenyerét a combjára közvetlenül a hasa előtt.

Lassan emelje magasba a karjait belégzéssel. Majd egy nagy ívet rajzolva lassan, kilégzéssel eressze vissza a karjait ismét a kiinduló helyzetbe.

Ismételje meg a gyakorlatot 5x.

Nyolcasok – a koncentráció elősegítésére:

Nyújtsa előre a jobb kezét zárt ujjakkal, hüvelykujjával felfelé.

Rajzoljon maga előtt nyújtott karral egy fekvő nyolcast 5x.

Nyújtsa előre a bal kezét zárt ujjakkal, hüvelykujjával felfelé.

Rajzoljon maga előtt nyújtott karral egy fekvő nyolcast 5x.

Nyújtsa előre mindkét kezét zárt ujjakkal, hüvelykujjával felfelé, a két hüvelykujj összeér.

Rajzoljon maga előtt nyújtott karral fekvő nyolcast 5x.

AZ ELŐZŐ TANULÁSI ÚTMUTATÓKBAN TANULTAK FELELEVENÍTÉSE

1. feladat

Üljön a számítógép elé, készüljön fel az ismétlő gyakorlatok másolására. Ellenőrizze, helyes-e a testtartása!

2. feladat

Ismételje át a következő gyakorlatokkal az eddig tanult betűket!

3. ábra. Az alaptartás betűi és az eddig tanult betűk helye a billentyűzeten

a) Betű- és kötőjelismétlés kapcsolási gyakorlatokkal

juj épé fbf löl jhj aya dcd é-é juj épé fbf löl jhj aya dcd
juj épé fbf löl jhj aya dcd é-é juj épé fbf löl jhj aya dcd

b) Ismétlő szógyakorlatok

bocskor pöttömnyi csupor buborék csízió bölény csibész biléta
bocskor pöttömnyi csupor buborék csízió bölény csibész biléta

báránybőr csalogány becses építmény csutakol csacska tumultus
báránybőr csalogány becses építmény csutakol csacska tumultus

közömbös dicséret fiktív csörögtök biccent funkció tehetséges
közömbös dicséret fiktív csörögtök biccent funkció tehetséges

puhán bögre cukornád bucka hibáz csuha hoppá burok öblít mögé
puhán bögre cukornád bucka hibáz csuha hoppá burok öblít mögé

pöndörít puhít öblös hívat bukta csuka butít többi hírek pörc
pöndörít puhít öblös hívat bukta csuka butít többi hírek pörc

virít puccs csitít csöbrök pirít köböl híres hígít bölcsészet
virít puccs csitít csöbrök pirít köböl híres hígít bölcsészet

c) Mondatgyakorlat (Lásd a Gyakorlatok feldolgozása részt!)

A Kecskeméthez közeli Kecelen finom csörögefánkot készítenek.

1. ÚJ BETŰ: ú

Az ú betű (alapbetűje: é) a felső sorban található. Arra kell ügyelni, hogy csak a kisujja mozduljon el, a billentyű közepét érintse, a könyöke maradjon a derekánál.

4. ábra. Az ú betű helye a billentyűzeten

Az ú betű írása: jobb kéz kisujja kinyújtva, fel, jobbra

A Gyakorlatok feldolgozása c. rész leírása alapján másolja az alábbi mintasorokat!

éúé éúé éúé éúé éúé éúé éúé éúé éúé éúé éúé éúé éúé éúé éúé

Betűkapcsolási gyakorlat

asdcdf jkléúé asdcdf jkléúé asdcdf jkléúé asdcdf jkléúé asd

asdcdf jkléúé asdcdf jkléúé asdcdf jkléúé asdcdf jkléúé asd

aúé súé dúé fúé júé kúé lúé éúé aúé súé dúé fúé júé kúé éúé

aúé súé dúé fúé júé kúé lúé éúé aúé súé dúé fúé júé kúé éúé

aúé súé dúé fúé júé kúé lúé éúé aúé súé dúé fúé júé kúé éúé

Szógyakorlat

ifjúé múlhat búja, ifjúé múlhat búja, ifjúé múlhat búja ifjúé

ifjúé múlhat búja, ifjúé múlhat búja, ifjúé múlhat búja ifjúé

ifjúé múlhat búja, ifjúé múlhat búja, ifjúé múlhat búja ifjúé

újság úton fújja ajkú, újság úton fújja ajkú újság úton fújja,

újság úton fújja ajkú, újság úton fújja ajkú újság úton fújja,
 újság úton fújja ajkú, újság úton fújja ajkú újság úton fújja,
 fiúé újra kultúra búcsú múltja fiúé újra kultúra búcsú múltja,
 fiúé újra kultúra búcsú múltja fiúé újra kultúra búcsú múltja,
 fiúé újra kultúra búcsú múltja fiúé újra kultúra búcsú múltja,
 nyúlvány túraút sújtott nyújtó nyúlvány túraút sújtott nyújtó,
 nyúlvány túraút sújtott nyújtó nyúlvány túraút sújtott nyújtó,
 nyúlvány túraút sújtott nyújtó nyúlvány túraút sújtott nyújtó,
 túlsúly csúcsa súlyúak zúg-búg túlsúly húsvét súlyúak zúg-búg,
 túlsúly csúcsa súlyúak zúg-búg túlsúly húsvét súlyúak zúg-búg,
 túlsúly csúcsa súlyúak zúg-búg túlsúly húsvét súlyúak zúg-búg,
 karcsú korú alakú tyúkhús sűg-bűg kűra típusű ugyanűgy űgymond
 karcsú korú alakú tyúkhús sűg-bűg kűra típusű ugyanűgy űgymond
 karcsú korú alakú tyúkhús sűg-bűg kűra típusű ugyanűgy űgymond
 gyűjtoget egyűttal kandűr zűzmara labdarűgű korrekűta csűszda
 gyűjtoget egyűttal kandűr zűzmara labdarűgű korrekűta csűszda
 gyűjtoget egyűttal kandűr zűzmara labdarűgű korrekűta csűszda
 búsul gyűrt sűlya ágyűt nyűlű hűson űszik gyűjt csűcs szűrt
 űsu yűr űly gyű yűl űso szi sűc sűf zűr
 s ű l y ű s z ű ű ű
 űsu yűr űly gyű yűl űso szi sűc sűf zűr
 búsul gyűrt sűlya ágyűt nyűlű hűson űszik gyűjt csűcs szűrt
 Űjbarok, Űjbűg, Űjcsalános, Űjhartyán, Űjmohács, Űny, Űrkűt,
 Űjbarok, Űjbűg, Űjcsalános, Űjhartyán, Űjmohács, Űny, Űrkűt,
 Űjbarok, Űjbűg, Űjcsalános, Űjhartyán, Űjmohács, Űny, Űrkűt,

Mondatgyakorlat

Írónk, Krűdy Gyula kedvenc étele volt az Űjhazy-tyűkhűsleves.

Helyesírási gyakorlat

Pótolja az u/ú magánhangzókat, majd másolja el a szavakat!

egyívás., k.t, k.tak, k.tatás, cs.fít, h.sz, h.szás, h.szad,
dór stíl.s., k.lt.rális, tan., gyan.sít, tan.ltság s.lyosbít,
tan.sítvány, tan.ltság, t.lteljesít, gyal., .jít, str.kt.ra,
.jjáalakít, z.dít, tab., szigor., lass., lass.l, tan.skodik,
alag.t, bárgy., borj., B.lcs., b.tor, d.l-f.l, str.kt.rális,
t.risták, fogyók.ra, f.r-farag, gyan., gy.jtogat, k.lt.rált,
.jonnan, ezek az ár.k olcsó ár.ak, bossz., bossz.l, k.lt.ra,

Másolási gyakorlat

Gyalogtúrák tervezése

Mindenekelőtt érdemes egy vázlatot készíteni a tervezett túráról. Elsőként ki kell találni az úti célt. El kell dönteni, hogy milyen hosszú utat szeretnénk legyalogolni. A túra hosszának meghatározására többféle módszer van. A túraútvonal tervezésekor oda kell figyelni az évszak

adottságaira is. Hóban, fagyban a meredek ösvények veszélyesek. A nagy sárban való túrázásnak is megvannak a hátrányai. Forró nyár idején a nagy, déli, árnyékmentes részek nagyon tikkasztóak. Nagy melegben, ha patak mellett tudunk néha haladni, nemcsak a kulacsokat tudjuk megtölteni, hanem

meg is mosakodhatunk, amitől mindenki frissebben folytatja majd az útját. Fontos, hogy a túránkon legyen érdekes és szép látnivaló. A legtöbben azért mennek kirándulni, túrázni, hogy szép helyeken forduljanak meg, élményekkel, esetleg szép fotókkal gazdagon térjenek haza. Minden túrát feldob egy-egy

szép várrom, egy-egy kilátó, szép panoráma, érdekes sziklaképződmény, hiszen ezek emlékeihez köthető később a túra. Ki kell számítani a túra várható időtartalmát. Télen figyelembe kell venni, hogy sokkal rövidebbek a nappalok. Az időtartamnál bele kell számítani a túrázók képességeit és a

terep adottságait, illetve azt, hogy természetesen a legtöbben nem tudnak ugyanazzal a tempóval haladni a túra elején, mint a végén. Fontos az oda- és hazajutás, lehet tömegközlekedéssel vagy autóval. Autóval utazás esetén az indulási és érkezési helynek ugyanannak kell lennie. Jó dolog, ha informálódunk a

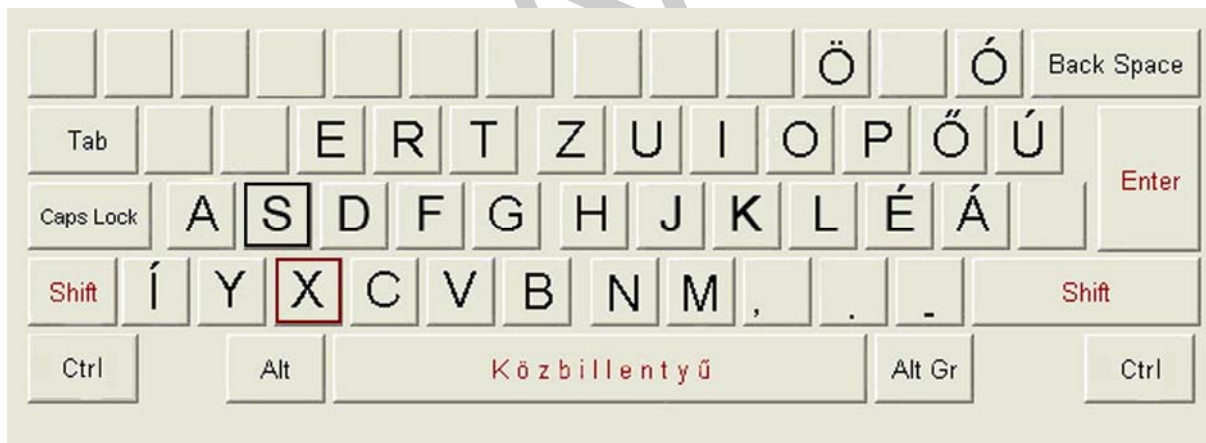
tervezett túraútvonal állat- és növényvilágáról. Tájékozódjunk, hogy az útvonalon hol van ételbár, söröző, kávézó, esetleg olcsóbb étterem, olcsó szállás, olyan hely, ahol kényelmesen lehet enni, pihenni. Ezután elkészíthető a részletes túraterv.

Helyesírási gyakorlat megoldása

egyívású, kút, kutak, kutatás, csúfít, húsz, húszas, huszad,
dór stílusú, kulturális, tanú, gyanúsít, tanulság súlyosbít,
tanúsítvány, tanultság, túlteljesít, gyalu, újít, struktúra,
újjáalakít, zúdíít, tabu, szigorú, lassú, lassul, tanúskodik,
alagút, bárgyú, borjú, Bulcsú, bútor, dúl-fúl, strukturális,
turisták, fogyókúra, fúr-farag, gyanú, gyújtogat, kulturált,
újonnan, ezek az áruk olcsó árúak, bosszú, bosszul, kultúra,

2. ÚJ BETŰ: x

Az x betű (alapbetűje: s) az alsó sorban található. A gyűrűsujjával a középsőujj alá nyúlva éri el, vagy a mutató-, vagy a kisujja maradjon az alapsoron az x írása közben.

5. ábra. Az x betű helye a billentyűzeten

Az x betű írása: bal kéz gyűrűsujja, le

A Gyakorlatok feldolgozása c. rész leírása alapján másolja az alábbi mintasorokat!

SXS SXS SXS SXS SXS SXS SXS SXS SXS SXS SXS SXS SXS SXS SXS

Betűkapcsolási gyakorlat

asxsdf jkléúé asxsdf jkléúé sxsdf jkléúé asxsdf jkléúé asd

asxsdf jkléúé asxsdf jkléúé asxsdf jkléúé asxsdf jkléúé asd

axs sxs dxs fxs jxs kxs lxs éxs axs sxs dxs fxs jxs kxs lxs

axs sxs dxs fxs jxs kxs lxs éxs axs sxs dxs fxs jxs kxs lxs

axs sxs dxs fxs jxs kxs lxs éxs axs sxs dxs fxs jxs kxs lxs

Az alábbi gyakorlatokban szereplő ismeretlen szavak jelentését az Idegen szavak és kifejezések kézisztárában keresse ki!

Szógyakorlat

fix taxi mixel toxin xerox fix taxi mixel toxin xerox fixíroz

fix taxi mixel toxin xerox fix taxi mixel toxin xerox fixíroz

fix taxi mixel toxin xerox fix taxi mixel toxin xerox fixíroz

nexus galaxis relaxa index mixer, nexus galaxis relaxa index,

nexus galaxis relaxa index mixer, nexus galaxis relaxa index,

nexus galaxis eluxa index mixer, nexus galaxis relaxa index,

exponál export expressz extra extrém exkirály expresszionista

exponál export expressz extra extrém exkirály expresszionista

exponál export expressz extra extrém exkirály expresszionista

lexikon maximum oxidált oxidáció reflex xilofon textil oxigén

lexikon maximum oxidált oxidáció reflex xilofon textil oxigén

lexikon maximum oxidált oxidáció reflex xilofon textil oxigén

rex luxus mátrix turmix bauxit plexi mix detoxikál flexibilis

rex luxus mátrix turmix bauxit plexi mix detoxikál flexibilis

rex luxus mátrix turmix bauxit plexi mix detoxikál flexibilis

reflex textus xeroxa mixelő reflux oxigén szfinx axióma

reflex textus xeroxa mixelő reflux oxigén szfinx axióma

reflex textus xeroxa mixelő reflux oxigén szfinx axióma

Mondatgyakorlat

Xilókasztronban Xantus Xavér Xéniának Xerxésszel xilofonozott.

Játék a szavakkal

Mit jelentenek a következő szavak? (Egy igaz és két hamis állítás közül válasszon!) Gépelve le a szavakat és a valós jelentésüket!

xerox: 1. virágfajta 2. fénymásoló berendezés 3. kémiai elem

nexus: 1. kapcsolat 2. a tölgy latin neve 3. társalgás

mixtúra: 1. gyalogtúra és vízitúra 2. gyógynövény 3. keverék

axióma: 1. betegség 2. sarkigazság 3. tengelyirányú

triplex: 1. tánc 2. nemi betegség 3. hármas

szintaxis: 1. mondattan 2. Ázsiában személyszállító eszköz 3. összefoglalás

Másolási gyakorlat

mixtúra, szexepil, boxer, szextáns, szextett, expozé, X. Y.,

foxtrott, lexikálisan, exvilágbajnok, x alakú, x koordináta,

x-edik, x tengely, uniszex, X-faktor, X-kromoszóma, exkluzív,

Pilvax kávéház, dixieland-stílus, ételelixír, telefon és fax,

galaxis, foxterrier, maximalista, mexikói spanyol nyelvjárás,

Texas, Oxford, Benelux államok, x-lábú, triplex, toxikológia,

Xavér, Xénia, Xerxész, Maxim, Foxi Maxi, Bordeaux, Luxemburg,

expander, fuxia, expedíció, anorexia, X-sugárzás, expresszív,

exkuzál, ex libris, BUX index, expanzió, exponál, szintaxis.

Játék a szavakkal megoldása

xerox: fénymásoló berendezés

nexus: kapcsolat, összeköttetés

mixtúra: keverék, gyógyszerkeverék, kevert játék orgonán

axióma: sarkigazság

triplex: hármass, háromszoros

szintaxis: mondattan, szerkesztési szabályok

3. ÚJ BETŰ: ü

Az ü betű (alapbetűje: é) a számsorban található. A mutatóujjunk az alapsoron, a könyökünk a derekunknál maradjon írásakor.

6. ábra. Az ü helye a billentyűzeten

Az ü betű írása: jobb kéz kisujj kinyújtva, fel

A Gyakorlatok feldolgozása c. rész leírása alapján másolja az alábbi mintasorokat!

éüé éüé éüé éüé éüé éüé éüé éüé éüé éüé éüé éüé éüé éüé éüé

Betűkapcsolási gyakorlat

asxsdf jkléüé asxsdf jkléüé asxsdf jkléüé asxsdf jkléüé asd

asxsdf jkléüé asxsdf jkléüé asxsdf jkléüé asxsdf jkléüé asd

aüé süé düé füé jüé küé lüé éüé aüé süé düé füé jüé küé lüé

aüé süé düé füé jüé küé lüé éüé aüé süé düé füé jüé küé lüé

aüé süé düé füé jüé küé lüé éüé aüé süé düé füé jüé küé lüé

Szógyakorlat

felület fülemüle felület fülemüle felület fülemüle felület

felület fülemüle felület fülemüle felület fülemüle felület

felület fűleműle felület fűleműle felület fűleműle felület
 terület űltetjük sűketűl terület űltetjük sűketűl terűlete
 terület űltetjük sűketűl terület űltetjük sűketűl terűlete
 terület űltetjük sűketűl terület űltetjük sűketűl terűlete
 űzenet tűrelem szűntet kerűlet feszűlet sikerűlt egyesűlet
 űzenet tűrelem szűntet kerűlet feszűlet sikerűlt egyesűlet
 űzenet tűrelem szűntet kerűlet feszűlet sikerűlt egyesűlet
 űrűgy szűrkűl becsűlet kiűrűl űzenűnk nélkűlűk csűgged űrű
 űrűgy szűrkűl becsűlet kiűrűl űzenűnk nélkűlűk csűgged űrű
 űrűgy szűrkűl becsűlet kiűrűl űzenűnk nélkűlűk csűgged űrű
 űrge pűrű épűl egyedűl értesűl űzenet űtűtt–kopott fűllent
 űrge pűrű épűl egyedűl értesűl űzenet űtűtt–kopott fűllent
 űrge pűrű épűl egyedűl értesűl űzenet űtűtt–kopott fűllent
 repűl sűrget űrűgyűl űzletűk űnnepűnk testűlet tűrelmetlenűl
 repűl sűrget űrűgyűl űzletűk űnnepűnk testűlet tűrelmetlenűl
 repűl sűrget űrűgyűl űzletűk űnnepűnk testűlet tűrelmetlenűl
 sűtűnk űgyelűnk fűrdűnk kűldűnk űdűlűnk csűcsűlűnk fűtyűlűnk
 sűtűnk űgyelűnk fűrdűnk kűldűnk űdűlűnk csűcsűlűnk fűtyűlűnk
 sűtűnk űgyelűnk fűrdűnk kűldűnk űdűlűnk csűcsűlűnk fűtyűlűnk
 kűl kűlű kűlűn kűlűnb kűlűnbű kűlűnbűz kűlűnbűzű kűlűnbűzűk
 kűlűnbűzűk kűlűnbűzű kűlűnbűz kűlűnbű kűlűnb kűlűn kűlű kűl
 kűl kűlű kűlűn kűlűnb kűlűnbű kűlűnbűz kűlűnbűzű kűlűnbűzűk
 Bűk, űllűs, Sűkűsd, űllű, Sűmeg, űrűm, Tűskevűr, űzbegisztűn
 Bűk, űllűs, Sűkűsd, űllű, Sűmeg, űrűm, Tűskevűr, űzbegisztűn
 Bűk, űllűs, Sűkűsd, űllű, Sűmeg, űrűm, Tűskevűr, űzbegisztűn

Mondatgyakorlat

Güzünk güzül, sününk csücsül, tücskünk üdül, fürjünk füttyül.

Üzleti ügyben kereste az ügyintézőt dr. Fülöp Tünde ügyvéd.

A külügyminiszterünk értesülésünk szerint csütörtökön érkezik.

Játék a betűkkel

Gyűjtsön olyan szavakat, amelyekben a magánhangzók közül csak egy ü, csak két ü és három ü szerepel! (A pontok helyén több karakter is lehet.)

.ü.

.ü.ü.

.ü.ü.ü.

Másolási gyakorlat

A keleti sün életmódja

Éjszakai életmódot folytat. Dús aljnövényzeten, ritkás erdőkben fordul elő, de mindenekelett cserjésekben, települések környékén él, sőt, még belvárosi parkokban is. Szívesen elfogadja a szabadba kirakott ételt is. A keleti sün számára az év egy aktív időszakra és a téli álom idejére tagolódik, amelyet avarból készült alomban tölt el. Tavasszal bújik elő, amikor a külső hőmérséklet már elég magas. Ha a hőmérséklet télen kellően alacsony, az állat életfunkciói alvás közben erősen lecsökkennek. Amennyiben vacca jól védett, a téli álmat alvó keleti sünek nincs különösebb gondja. Erre az időre tömör, teljesen merev, tüskés gombóccá húzza össze magát, szétnyitáshoz nagy erőre lenne szükség. A külső hőmérséklet emelkedésével, március-áprilisban az állat szíve egyre gyorsabban kezd verni. A lélegzetvételek száma szaporodik, és az állat hamarosan eléri rendes testhőmérsékletét. Ekkorra már felhasználta zsírtartalékának nagy részét, amelyből a téli álom idején táplálkozott. Szinte lötyög rajta a bőr. Az állat ébredés után rengeteget eszik és iszik, próbálja bepótolni a súlyvesztését. Kilométereken keresztül vándorol, hogy olyan helyet keressen, ahol bőséges táplálékot talál. Territóriumot ennél fogva nemigen tart, bár korábban ennek ellenkezőjét feltételezték. A keleti sünek van ugyan lakóterülete, de nem gátolja fajtársait abban, hogy oda belépjenek, csak akkor, ha a szomszéd nem vadászni jött, hanem a szaporodásra kész nőstényért. Ekkor lökdösni és bokszolni kezdik egymást, amelynek során a hím megpróbálja elkergetni a jövevényt. Míg a keleti sün nyár elején és közepén jó kondícióban tartja magát, nyár végén valóságos farkaséhség lesz úrrá rajta. Jóval több táplálékot fogyaszt, mint amennyi létfenntartásához feltétlenül szükséges. Súlya rohamosan nő, három héten belül akár meg is kétszereződhet. A kifejlett példányok egy kilót nyomnak. A jól táplált sün szeptember végén, októberben keres magának téli menedéket. Nemegyszer levél- vagy komposzthalomba fészkel be magát. Ha a középhőmérséklet több napon át nem éri el a tíz Celsius-fokot, a sün téli álomba merül. Egészen addig süllyed a testhőmérséklete, míg el nem éri a hat Celsius-fokot. Ekkor úgymond automata melegítésre kapcsol, és a hővesztéséget úgy próbálja kiegyenlíteni, hogy belső hőmérséklete soha ne süllyedjen a fagypontra alá.²

Játék a betűkkel lehetséges megoldása

csüd, csügg, csüng, düh, függ, fül, füst, fütty, küld, küzd, rüh, rügy, sül, sült, sün, szül, tüll, üst, üt

bürü, csücsül, füttyül, güzü, külügy, hülyül, süsü, tütü, üdül, ürü, ürül

csücsülünk, füttyülünk, külügyünk, hülyültünk, üdülünk, ürülünk

4. ÚJ BETŰ: w

A w betű (alaphetűje: s) a felső sorban található. Ritkán előforduló betű.

² Forrás: http://hu.wikipedia.org/wiki/Keleti_sün (2010. július 29.)

7. ábra. A w betű helye a billentyűzeten

A w betű írása: bal kéz gyűrűsujj fel

A Gyakorlatok feldolgozása c. rész leírása alapján másolja az alábbi mintasorokat!

sws sws sws sws sws sws sws sws sws sws sws sws sws sws sws sws

Betűkapcsolási gyakorlat

aswsdf jkléüé aswsdf jkléüé aswsdf jkléüé aswsdf jkléüé asw

aswsdf jkléüé aswsdf jkléüé aswsdf jkléüé aswsdf jkléüé asw

aws sws dws fws jws kws lws éws aws sws dws fws jws kws lws

aws sws dws fws jws kws lws éws aws sws dws fws jws kws lws

aws sws dws fws jws kws lws éws aws sws dws fws jws kws lws

Az alábbi gyakorlatokban szereplő ismeretlen szavak jelentését az Idegen szavak és kifejezések kéziszótárában keresse ki!

Szógyakorlat

watt basedow wolfram workshop watt basedow wolfram workshop

watt basedow wolfram workshop watt basedow wolfram workshop

watt basedow wolfram workshop watt basedow wolfram workshop

twist whisky tomahawk swifti, twist whisky tomahawk swifti,

twist whisky tomahawk swifti, twist whisky tomahawk swifti,

twist whisky tomahawk swifti, twist whisky tomahawk swifti,

wurlitzer megawatt hollywoodi stewardess winchester welcome
wurlitzer megawatt hollywoodi stewardess winchester welcome
wurlitzer megawatt hollywoodi stewardess winchester welcome
weboldal webgazda sweet slowfox werheimzár wattóra ötwattos
weboldal webgazda sweet slowfox werheimzár wattóra ötwattos
weboldal webgazda sweet slowfox werheimzár wattóra ötwattos
walkman westernfilm wikipédia wellness webböngésző browning
walkman westernfilm wikipédia wellness webböngésző browning
walkman westernfilm wikipédia wellness webböngésző browning
wigwam walkür waffel wayang whisky walesi
wigwam walkür waffel wayang whisky walesi
wigwam walkür waffel wayang whisky walesi
wigwam walkür waffel wayang whisky walesi

Mondatgyakorlat

Whitmanék Wagnerékhez Wörthi-tótól Westerburgig wartburgoztak.

Játék a betűkkel

Milyen autótípust rejtenek a betűk? Gépelje le a megfejtést!

aegklnosvw

fiikssztuuw

aegilnnorttuw

adeoow

Másolási gyakorlat

Wagner-opera, walhallai, Wallace-émlékmű, Weöres Sándor-vers,
waterlooi csata, weimari köztársaság, ausztriai Wells, hawaii
gitárok, Werbőczy-féle törvények, westminsteri dóm, New York,
wimbledoni teniszbajnokság, Semmelweis-reflex, walesi bárdok,

Betűkapcsolási gyakorlat

aswsdf jkléúé aswsdf jkléúé aswsdf jkléúé aswsdf jkléúé asw

aswsdf jkléúé aswsdf jkléúé aswsdf jkléúé aswsdf jkléúé asw

aúé sűé dűé fűé jűé kűé lűé éűé aűé sűé dűé fűé jűé kűé lűé

aűé sűé dűé fűé jűé kűé lűé éűé aűé sűé dűé fűé jűé kűé lűé

aűé sűé dűé fűé jűé kűé lűé éűé aűé sűé dűé fűé jűé kűé lűé

Szógyakorlat

betűé gyűjt betűé gyűjt betűé gyűjt betűé gyűjt betűé gyűjt,

betűé gyűjt betűé gyűjt betűé gyűjt betűé gyűjt betűé gyűjt,

betűé gyűjt betűé gyűjt betűé gyűjt betűé gyűjt betűé gyűjt,

műérzék gyűlés búvölet műérzék gyűlés búvölet műérzék gyűlés

műérzék gyűlés búvölet műérzés gyűlés búvölet műérzék gyűlés

műérzék gyűlés búvölet műérzés gyűlés búvölet műérzék gyűlés

fésű, sűrűség gyűszű művészet fésű, sűrűség gyűszű művészet,

fésű, sűrűség gyűszű művészet fésű, sűrűség gyűszű művészet,

fésű, sűrűség gyűszű művészet fésű, sűrűség gyűszű művészet,

könnyű szűcs úrhajó egyszerű hűség zűrzavar túlevelű keserű,

könnyű szűcs úrhajó egyszerű hűség zűrzavar túlevelű keserű,

könnyű szűcs úrhajó egyszerű hűség zűrzavar túlevelű keserű,

művészi időszerű tűzrevaló műértő zsűri szegfűszeg többszínű

művészi időszerű tűzrevaló műértő zsűri szegfűszeg többszínű

művészi időszerű tűzrevaló műértő zsűri szegfűszeg többszínű

gyűrű műveltségű gyűjt tűrés–tagadás szűcsműhely fűnek–fának

gyűrű műveltségű gyűjt tűrés–tagadás szűcsműhely fűnek–fának

gyűrű műveltségű gyűjt tűrés–tagadás szűcsműhely fűnek–fának

szűkít fűszer hűsít fűlű egyidejűleg szűr attitűd kisméretű,

szűkít fűszer hűsít fűlű egyidejűleg szűr attitűd kisméretű,

szűkít fűszer hűsít fűlű egyidejűleg szűr attitűd kisméretű,

űzi tűz űrt hűs tűr dűl fűt zűr műt fűz hűl bűz ízű tűk nyű

z ű r ű ű ű ű ű ű ű ű ű z ű y

űzi tűz űrt hűs tűr dűl fűt zűr műt fűz hűl bűz ízű tűk nyű

Hűvösvölgy, Csabacsűd, Orfű, Gyűrűfű, Fűzvölgy, Orfű, Szűr,

Hűvösvölgy, Csabacsűd, Orfű, Gyűrűfű, Fűzvölgy, Orfű, Szűr,

Hűvösvölgy, Csabacsűd, Orfű, Gyűrűfű, Fűzvölgy, Orfű, Szűr,

Mondatgyakorlat

A kézműves gyönyörű miniatűr játéka a gyűjtőket lenyűgözi.

A műszakiak korszerű, kisméretű, könnyű mérőműszereket kaptak.

Gyűrűfűn tűz fűt csűrt, hűl-fűl szűk csűr, fűts tűz Gyűrűfűn.

Helyesírási gyakorlat

Ü vagy ű illik a pontok helyére? Pótolva a hiányzó betűket másolja le a szavakat!

t.nik, rev., t.ntet, sz.nik, szörny., b.n, heged., s.rgős,

heged.l, esk., sepr., nagyszer., t.zes, gömböly., pezsd.l,

d.lő, d.ledező, men., sz.ntető, d.löngél, t.dősz.rő, t.zi,

csóst.l, b.ntetés, csengetty., kereszt.l, k.lönb, sz.kség,

fés.lködik, d.lleszt, t.rhető, t.rtőztet, sz.nős-sz.ntelen

Másolási gyakorlat

Ehető virágok

Némely kedvelt zöldségféléről nem is tudjuk, hogy virágát, virágzatát fogyasztjuk. Más növényekről pedig nem feltételezzük, hogy ehetőek, mert eddig csak a díszkertekből ismertük őket. Egyes virágok ehetőek, sőt népszerű köretté váltak. Mégsem árt tudni, mi is az, amit megeszünk. Ugyanis nem minden virág ehető, és sajnos nem minden ember van tisztában egyes növények mérgező voltaival. A legismertebb virágcsomagok a sarkantyúvirág, az árvácska, az ibolya, a szarvacskás árvácska, a körömvirág, a snidling és a zsálya. Ezek a virágok ráadásul mindenféle kemikália nélkül termesztethetők. A legtöbb rózsának állítólag mesés az íze, de mindegyik említett virág alkalmas ételdísznek. Ha biztosra akarunk menni, akkor csak olyan virágokat használjunk fel, amelyeknek ismerjük az eredetét. Asztmában, szénanáthában vagy allergiában szenvedőknek nem ajánlott virágokat fogyasztani. Ne falatozzunk továbbá a forgalmas utak mentén termelt vagy a virágárusnál kapható növényekből. Azon kívül, hogy szennyezettek lehetnek, általában permetszerekkel is kezelték őket, melyek a virágban felhalmozódhatnak. Az ehető virágok dísznövényként nevelhetők. Próbáljuk a legoptimálisabb körülményeket teremteni számukra. Kerüljük a műtrágyázást és növényvédő szerek használatát. Sokukat konténerben is tarthatjuk. Ha többféle növényt nevelünk együtt, a széles rovarpopuláció csökkenti a növényvédelmi problémákat. Az elhalt körömvirágfejeket szórjuk el a növényeink körül. Ültessük össze a szamócat és a sarkantyúvirágot. A hagyma minden környezetnek jót tesz. A virágok ízét begyűjtés előtt teszteljük. Hűvös napszakban szüreteljünk, amikor a harmat már felszáradt. Csak kinyílt virágokat szedjük. Nem megfelelőek sem az elnyílt, sem a bimbós virágok. A portokat és porzószárat ajánlatos eltávolítani. Felhasználásig hűvös helyen tároljuk a virágokat. A hosszú szárúakat vízbe is tehetjük. A rövid szárú virágokat rövidebb ideig lehet tárolni. Benedvesített szűrőpapírba csavarva tegyük őket nejlonzacskóba, hűtőbe.³

Helyesírási gyakorlat megoldása

tűnik, revü, tüntet, szűnik, szörnyű, bűn, hegedű, sürgős,
 hegedül, eskü, seprű, nagyszerű, tüzes, gömbölyű, pezsdül,
 dűlő, düledező, menü, szüntető, dülöngél, tüdőszűrő, tűzi,
 csóstül, büntetés, csengettyű, keresztül, különb, szükség,
 fésülködik, dülleszt, túrhető, türtőztet, szünös–szüntelen

6. ÚJ BETŰ: q

A q betű (alapbetűje: a) a felső sorban található. Igen ritkán előforduló betű.

³ Forrás: <http://www.terebess.hu/tiszorvény/virag.html#eheto#eheto> (2010. július 29.)

9. ábra. A q betű helye a billentyűzeten

A q betű írása: bal kéz kisujja fel

A Gyakorlatok feldolgozása c. rész leírása alapján másolja az alábbi mintasorokat!

aqa aqa aqa aqa aqa aqa aqa aqa aqa aqa aqa aqa aqa aqa aqa

Betűkapcsolási gyakorlat

aqasdf jkléúé aqasdf jkléúé aqasdf jkléúé aqasdf jkléúé aqa

aqasdf jkléúé aqasdf jkléúé aqasdf jkléúé aqasdf jkléúé aqa

aqa sqa dqa fqa jqa kqa lqa éqa aqa sqa dqa fqa jqa kqa lqa

aqa sqa dqa fqa jqa kqa lqa éqa aqa sqa dqa fqa jqa kqa lqa

aqa sqa dqa fqa jqa kqa lqa éqa aqa sqa dqa fqa jqa kqa lqa

Szógyakorlat

quattrocento, quantum satis, quattrocento, quantum satis,

quattrocento, quantum satis, quattrocento, quantum satis,

quattrocento, quantum satis, quattrocento, quantum satis,

qindar, quadriga, quarantaine, quaestio, quid potui, feci,

qindar, quadriga, quarantaine, quaestio, quid potui, feci,

qindar, quadriga, quarantaine, quaestio, quid potui, feci,

Québec québeci, Quintilianus quintilianusi, Quito quitói,

Québec québeci, Quintilianus quintilianusi, Quito quitói,

Québec québeci, Quintilianus quintilianusi, Quito quitói,

Quartier Latin, quadrille, quidproquo, quadruped, quadruplex

Quartier Latin, quadrille, quidproquo, quadruped, quadruplex

Quartier Latin, quadrille, quidproquo, quadruped, quadruplex

quattrocento: az olasz irodalom és művészet 15. századi szakasza

quantum satis: bőven, amennyi csak kell

qindar: albán váltópénz

quadriga: kétkerekű, négyfogatú kocsi a régi rómaiak kocsiversenyein

quarantaine: karantén

quaestio: kérdés

quid potui, feci: megtettem, amit tehettem

Québec: kanadai tartomány

Quintilianus: római szónok, tanár

Quito: Ecuador fővárosa

Quartier Latin: Párizs egyetemi és diáknegyede

quadrille: francia négyes (tánc)

quidproquo: tévedés, félreértés

quadruped: négylábú

quadruplex: négyszeres

Mondatgyakorlat

Quasimodo quadricepszére querulálva Quarelinnel quadrille-ált.

(Quasimodo négyfejű combizmára panaszkodva Quarelinnel francia négyest táncolt.)

Játék a betűkkel!

1. Másolja le az alábbi idézeteket az idézőjelek nélkül! A pontosvesszőt az Alt Gr és a vessző billentyűkombinációval írhatja.

„Ha valami használna a nemzetemnek s ártana egy másiknak, nem javasolnám uralkodómnak, mert elsősorban ember vagyok s azután francia; szükségszerűen vagyok ember s véletlenül francia.”

„Mindenkinek meg kell halni a hazáért, de senkinek sem kell hazudni érte.”

A fenti két idézet egy francia felvilágosodás kori filozófus, író és gondolkodótól való, nevének betűi összekeveredtek: oMontsequieu. Ki ő? Írja az idézetek után helyesen!

Sajnálatos módon Szent Tamás előnévének betűi is keveredtek, írja le helyesen:

Aquinói Szent Tamás olasz teológus, Domonkos–rendi szerzetes

Másolási gyakorlat

Quod cito fit, cito perit.

Qui haabet tempus, habete vitam.

Qui deserit occasionem, deseritur ab illa.

Quales quisque sibi natos eduxit – habebit.

Quot capita, tot sensus, quot homines, tot sententiae.

(Ami gyorsan kész, gyorsan vész. Aki időt nyer, életet nyer. Alkalmat ki szalaszt, otthagyja az alkalom őt majd. Mindünk sarja olyan lesz majd, amilyenre neveltük. Ahány fej, annyi érzés, ahány ember, annyi vélemény. – Latin mondások)

Játék a betűkkel megoldása

1. Montesquieu
2. Aquinói Szent Tamás

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

Valamennyi betűbilleentyű kezelését elsajátította. A következő feladatokban az ábécé minden betűje előfordulhat.

1.feladat

Másolja le a minta szerint Tandori Dezső alábbi írását!

Tandori Dezső

Még egynéhányszor átpergetem ujjaim közt az ábécét

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u r x y z

m é g e g y n é h á n s z o r á t p e r g e

t e m u j j a i m k ö z t a z á b é c é t

m é g e g y n é h á n s z o r á t p

e r g e t e m u j j a i m k ö z t

a z á b é c é t m é g e g y n

é h á n s z o r á t p e

r g e t e m u j j a i

m k ö z t a z á b

é c é t m é g

e g y n é

h á n

y

3.feladat

Gépelje le a minta szerint Móra Ferenc alábbi versét!

Móra Ferenc

Zengő ABC

Aranyalma ághegyen,
Bari bég a zöld gyepen.
Cirmos cica egerész.
Csengő csikó heverész.
Dongó darázs döngicsél.
Esik eső, fúj a szél.
Füsti fecske ficsereg.
Gerle, galamb kesereg.
Gyom között gyors gyík szalad.
Harmatos hajnal hasad.
Itt van már a zivatar.
Jó az anya, jót akar.
Kivirít a kikelet.
Leveles lesz a liget.
Lyukas fazék fekete.
Mese, mese, meskete...
Nádat a szél legyezi.
Nyúl a fülét hegyezi.
Orgonafán méhike.
Összerezzen őzike.
Patakparton pipitér.
Róka szava kicsit ér.
Susog a sok sasmadár.
Szilvafára szarka száll.
Tücsök tarlón hegedül.
Tyúk az árkon átrepül.

Uccu, csípd meg, hóha, hó.

Ürgét fogott a Sajó.

Vércse vijjog délelőtt.

Zörgetik a vasfedőt.

Zsindelyezik a tetőt.

3.feladat

Másolja le az alábbi szöveget enter nélkül! Mérje az időt, mennyi idő alatt készül el! Ha elégedetlen az eredménnyel, gyakorolja tovább a sorokat vagy a mondatokat két-három sorban, utána időméréssel másolja újra! (A szöveg harmadik felében szereplő felszólító mondatok végén pont van, mivel a felkiáltójel írását a következő tanulási útmutatóban tanulja meg.)

A lovaglás

A lovaglás egy haladó lovon végzett mozgástevékenység, a ló irányítása, egyensúlyozás és együttes ritmikus mozgás. Korábban egy közlekedési mód volt, ma már többnyire csak kedvtelésből űzik. Versenyszerűen űzve különféle lósportok és lovassportok vannak. A lovaglás rendkívül élménydús sport, amely a test összes izmát megmozgatja, a lovas lelkére is hat, és folyamatos koncentrációt igényel. Hazánkban a lóversenyzés nyugati mintáját gróf Széchenyi István és báró Wesselényi Miklós munkássága honosította és valósította meg. A mai lóversenyzés Angliából származik, itt rendezték meg hagyományosan a versenyek versenyét, a Derbyt, amely olyan nagy népszerűségnek örvend, hogy a derbinapon még az angol parlament is felfüggeszti ülését. Többféle verseny van. A galopp versenyeken a lovak vágtában futnak a cél felé, nyergükben a szoké irányításával. Leginkább angol telivérek vesznek részt a versenyeken, amely kimondottan erre a feladatra kitenyésztett lófajta. Megkülönböztetünk sík és ugró versenyeket, az utóbbinál gátak, illetve akadályok nehezítik a célba jutást. Az ügetőversenyzés esetében a hajtó versenykocsiban ül. A hajtó a kapcsolatot a lóval a szárral és az ostorral tartja, és ügyelnie kell rá, hogy a ló végig a lehető leggyorsabb ügető járómódban versenyezzen. Erre a versenyfajtára tenyésztették ki az ügetőló fajtát. Az ügetőversenyzés nem rendelkezik olyan nagy hagyományokkal, mint a galopp. A versenyek a ló ugrókészségét, képességét, ügyességét és engedelmisségét, a versenyző lovastudását teszik próbára különböző feltételek mellett. A lovaglás megtanulásának alapja a helyes ülés elsajátítása. A lovas az első nyeregkápához közel üljön. A testtartás legyen egyenes, azaz a fej, a láb és a sarkak egy vonalban legyenek egymással. A vállakat egyenesen, lazán leengedve hátul tartjuk, a fejet felemelve, egyenesen. Nézzünk ki a ló két füle között. A combok és a térdek belső felületükkel simuljanak a ló oldalához. A lábszárak térdben kissé hajlítva, szabadon lógjanak a ló oldala mellett. Csizmasegítséget úgy tudunk adni, hogy a ló legjobban kidudorodó hasrészéhez nyomjuk a lábszárunkat. A boka ne legyen ellazult, mert gyorsabb iramban elveszíthetjük a kengyelt. A lábfejek úgy irányuljanak kissé befelé és felfelé, hogy a sarok legyen a test legmélyebb pontja. A lábujjak érintkezzenek a kengyelvassal.⁴

⁴ <http://hu.wikipedia.org/wiki/Lovagl%C3%A1s> (2010. július 29.)

MEGOLDÁSOK

Feladatonként számolja ki a karakterek számát! Majd gépelési szempontból olvassa át a szövegeket! Nézze meg a tanulási útmutató elején lévő táblázatban, a karakterek száma és a hibák száma alapján másolásával milyen minősítést ért el.

MUNKANYAG

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

50/1999. (XI. 3.) EüM rendelet a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről

A magyar helyesírás szabályai 11. kiadás (Akadémiai Kiadó, 1994)

Bakos Ferenc: Idegen szavak és kifejezések kéziszótára (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1994)

Elbert Gyuláné: Információkezelés (Hunfalvy Kiadó, 2007)

Hajdú István: Latin mondások (Minerva, 1986)

Hernádi Sándor: Helyesírási önképző (Gondolat, 1988)

Kerekes Barnabásné: Gépírás (Alternatív Közgazdasági Gimnázium Alapítvány Kiadója, 1994)

Kökény Sándor: Gépírás író- és számítógépen (Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998)

Magyar helyesírási szótár (Akadémiai Kiadó, 2005)

Szemere Gyula: Hogy is írjuk? (Gondolat, 1987)

<http://magyarhelyesiras.hu>

<http://wikipedia.hu>

AJÁNLOTT IRODALOM

Forrai Sándor–Forrai Sándorné–S. Forrai Rege: Gépírás számítógépen I. (Forrai Gazdasági Akadémia Kft., 2002)

Dr. Gyetvainé Nevelős Erzsébet–Hollósi Béláné–Seidler Gizella: Információkezelés. (B + V Lap- és Könyvkiadó Kft., 2002)

A(z) 1617-06 modul 005-ös szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
33 346 01 1000 00 00	Irodai asszisztens
33 346 01 0100 31 01	Gépíró
33 346 01 0100 31 02	Gépíró, szövegszerkesztő
54 346 01 0010 54 01	Idegen nyelvi titkár
54 346 01 0010 54 02	Iskolatitkár
54 346 01 0010 54 03	Ügyintéző titkár

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

18 óra

MUNKANYELVI

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet

1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:

Nagy László főigazgató